

datorē diligit deus. Si panem dederis tribus: et panē et meritū pdidisti. Ergo ex aio fac: vt ille qui int^o videt adhuc loquēte te: dicat. ecce assuz. **O** celeriter accipiuntur oratiōes bñ opantiū: et hec iusticia hominis hac vita: ieiuniū: elemosynā: oratio. **U**is orationē tuā volare ad deū: fac illi duas alas: ieiuniū et elemosynā. Tales nos iuciat: vt securos inueniat lux dei: veritas dei: cū venerit liberare nos a morte: qz iāz venit subire p nobis mortem.

Explicit Tractatus de ps. XLII. Incipit Tractatus de ps. XLIII.

¶ Prefatio.

Psalms iste filijs chore dicitur: sicut eius titulus pferit. Interpretat aut chore caluitiū vel caluarīa: et inuenimus in euāgelio dñm Jēsu christū in loco caluarie crucifixū. Ergo clarū ē qd filijs passionis eius canteb hic psalm^o. **H**abemus aut hic euidentissimū et firmissimū testimoniū apli Pauli: quia cū in psecutionibus gentiliū laboraret ecclia: hic supsit versum quē interponeret ad exhortationē et cōsolationē patiētie. **H**inc enī dictū est: q ille in epla sua posuit: **P**rop^t te mortificamur tota die: deputati sum^{us} vt oues occisionis. **V**ocē g martyz audiam^{us} in psalmo: et vox martyz videte q bonā causāz habeat: cū dicit: ppter te. **N**ā et dñs iō addidit prop^t iusticiā: cū diceret. **B**eati q psecutionē patiunt^{ur} prop^t iusticiā: ne qsqz psecutionē paties ex ipā pena qreret gloriā nō bonā hñs cām. **E**t hic exhortat^{ur} suos ait: **B**ñi eritis cū vobis illa et illa fecerint: vel dixerit hoies ppter me. **H**ic g vox martyriū ppter te mortificamur tota die. **E**st aut magne p̄siderationis et magne p̄fuditatis p̄filiū dei: qd cause fuerit: vt cū p̄ses n̄ros p̄riarchas: et totū illū pplm isrl eduxerit in manu fortissima de egypto: et psequētes in imicos eoz ī mari demerserit: duxeritqz p̄tradictēs gētes: debellatōsqz hostibus ī terrā p̄missionis posuerit: victoriasqz magnas ex paucitate suorū in magna inimicorū multitudine fecerit: postea placuerit ei quasi auertere se a p̄lo suo: vt stragē occisionis et mortis paterent^{ur} sancti ei: et nemo resisteret: nemo defenderet: nemo phibēt: q̄si auerteret faciem suā a gemitib^{us} eoz: q̄si oblit^{us} sit eos: q̄si ipē nō sit de^{us} q ī manu valida et brachio excelso euidentissima potentia p̄ses nostros: id ē illū pplm sicut duxit ab egypto liberatuz: victis pulsisqz de fra

sua gentib^{us} p̄stituerit in regno: mirātib^{us} oib^{us} qd sepe a paucis multi victi essent. **H**oc g in gemitu p̄fessionis incipit cātari ī psalmo isto. **N**ō frustra enī ista facta sūt: nisi vt intelligat qre facta sint. **P**roinde qz facta sunt. manifestū ē: quare sint facta: alit^{er} q̄rēdū ē. **I**ō titulus nō hz tñ filijs chore: s^{ed} **¶ Intellect^{us} filijs chore.** **H**oc et ī illo psalmo ē: cui^{us} primū v̄su ipē dñs de cruce dixit. **B**e^{atus} de^{us} me^{us} respice in me quare me dereliquisti. **T**ransfigurās enī nos in id qd dicebat: et in corp^{us} suū: qz et nos sum^{us} corpus ei^{us}: ille caput nostr^{us} vocē: de cruce nō dixit suā: sed nostrā. **N**ō enī vniqz eū derelict^{us} de^{us}: nec ipē a p̄se vniqz recessit: s^{ed} ppter nos dixit s^{ed}: **B**e^{atus} meus de^{us} me^{us} vt qd me dereliquisti. **N**ā seq̄t ibi. **L**ōge a salute mea v̄ba delictorū meorū. **E**t ostendit ex q̄rā p̄sona s^{ed} dixerit. **N**ō enī in ipō delictū potuit inueniri. **C**lamabo ad te inquit in ipō psalmo: p diem et nō exaudies: et nocte sub audis vtiqz: et nō exaudies: s^{ed} addidit: et nō ad insipientiā mihi: id ē nō exaudies: id ē s^{ed} ipm qd nō exaudies: nō ad insipientiāz mihi: s^{ed} ad intellectū. **Q**uid ē ad intellectū nō exaudies: **I**d ē me nō exaudies ad t̄p̄alia: vt intelligā a te desiderāda sempiterna. **N**ō g reliqt de^{us}: et cum videt reliq̄re: tollit qd male desiderasti: et docz qd debeas bñ desiderare. **S**i enī semp de^{us} in istis p̄speritatib^{us} faueret nobis: vt oīa nobis abundaret: nullāqz in t̄p̄e isto mortalitatis n̄re tribulationē: nullas p̄suras angustiasqz pateremur: nō dicerem^{us} nisi ista eē sūma bōa q p̄stat de^{us} seruis suis: et maiora ab illo nō desiderarem^{us}. **I**ō aut huic vite male dulci miscet amaritudines tribulationū: vt alia q salubriter dulcis ē: req̄ratur: s^{ed} est ī intellectum filijs chore. **B**eniqz audiamus psalmum: et ibi potius hoc videamus.

¶ Expositio psalmi.

Dus aurib^{us} nostris audiui^{mus}: patres nostri annuntiauerunt nobis. **O**p^{eratus} es in dieb^{us} eoz et in dieb^{us} antiq^{uis}. **A**dmirans qre in istis dieb^{us} tāqz deferuerit eos q̄s in passionib^{us} exercē voluerit: recolit p̄terita q audierūt a patrib^{us} tanqz dicētes: nō ea q patimur nobis retulerūt patres nostri. **N**ā et ī illo psalmo s^{ed} dixit. **I**nte sperauerūt patres nostri: spauerūt et eruiisti eos. **E**go at sū v̄mis et si hō: opprobriū hōim et abiectio plebis. **I**lli sperauerūt et liberaisti eos: ego speravi et reliq̄sti me

Alia lra.
t affluenti.

Alia lra.
t nec.
t non habet.
t saluamr.

Alia lra.
t salutes.

et sine cā credidi in te: et sine cā nomē meū
scriptū ē apud te: et nomē tuū scriptū est in
me. **Hec g nobis indicauerūt p̄s nostri.**
Manus tua gentes disperdidit
et plantasti eos: infirmasti popu-
los et expulisti eos. Id ē p̄p̄os expuli
sti de terra sua: vt istos introduceres atq;
plātares: eorūq; regnū tua miscdia cōfir-
mares. **Hec audiuim⁹ a patrib⁹ n̄ris.** S;
forte iō illi ista potuerūt: q; fortes erant: q;
platores: q; inuicti: q; exercitati: q; belli-
cosi: Absit. **Nō h indicauerūt nobis p̄s**
nostri: nō h hz scriptura. S; qd hz nū qd
sequit⁹: **Nō enī in gladio suo be-**
reditate possiderūt terrā: et brachi-
um ipoz nō saluos fecit eos. **Sed**
dextera tua et brachiū tuū et illumi-
natio vultus tui. Dextera tua: poten-
tia tua: brachiū tuū: fili⁹ tu⁹: et illuminatio
vultus tui. S; qd ē b; q; talibus signis eis
affuisti: vt p̄s intelligaris: **Nūquid enim**
qñ nobis de⁹ aliq miraculo adest: faciē ipi
us oculis nostris videm⁹? Sed de effectu
miraculi suā p̄ntiā insinuat hoib⁹. **Beniq;**
oēs q mirant⁹ ad huiusmodi scā: quid di-
cūt: Uide deū p̄ntē. S; dextera tua et bra-
chiū tuū: et illuminatio vult⁹ tui. **Qm cō-**
placuiisti in eis. Hoc ē sic cū eis egisti:
vt bene placeris in eis: vt qsq; eos attēde-
ret quō cū eis ageret: diceret: q; vere de⁹ ē
cū illis: et deus illos agit. **Quid g: Alf erat**
tūc: et alter ē nūc. Absit. **Quid enī seqtur?**
Tu es ip̄ rex me⁹ et deus meus.
Tu es ip̄e: nō enī mutat⁹ es. **Tpa mutata**
video: creator tpm n̄ mutat. Tu es ip̄e rex
meus et deus me⁹. **Tu me soles ducere: tu**
me soles regere: tu mihi soles subuenire.
Qui mādās salutem iacob. Quid
ē: qui mādās: **Tua si tu p tuā p̄sus sub-**
stātiā atq; naturā q es qd es: occult⁹ es:
nec p hoc qd es interfuisti patrib⁹: vt facie
ad faciē te viderēt: tñ p quālibz creaturaz
tu mādās salutē iacob. **Etenī illa visio fa-**
cie ad faciē liberatis i resurrectionē sua-
tur. **Et illi patres etiā noui testamēti q̄uis**
reuelata mysteria tua viderunt: q̄uis re-
uelata secreta annūciauerint: tamen i spe-
culo se videre dixerūt et in enigmate: suari
aut visionē in futurz facie ad faciē: qñ vene-
rit qd ip̄e ap̄s ait: Adortui enī estis: et vita
vestra abscondita ē cū xp̄o in deo: cū autēz
xp̄s apparuerit vita: tūc et vos apparebitis
cū ip̄o in gl̄ia. **Tunc ergo nobis seruat vi-**
sio illa: facie ad faciēz. **Be q et Jobes dic:**
Belectissimi filij dei sum⁹: et nōdū apparu-

it qd erim⁹. **Scim⁹ q; cū apparuerit filios et**
erim⁹: qñ videbim⁹ eū sicuti ē. **Et si g tūc**
p̄s n̄ri nō te viderēt facie ad faciē fm qd
tu es: etiā si ista visio fuat i resurrectionē: tñ
et si āgeli affuerūt tu mādās salutē iacob.
si solū p te ades: si p quācūq; creaturā tuā
affuerūt: tu mādās ppter salutē suoz tuoz
qd tuip̄e p te facis: b aut sit p salute suoz
tuoz qd faciūt qd mādās. **Cū g tuip̄e sis**
rex me⁹ et de⁹ me⁹: et tu mādās salutē iac-
cob: quare ista tūc patimur? S; forte pre-
terita tñ narrata sūt nobis: de futuro autē
nō ē aliqd tale sperādū: imo vō sperādū.
In te inimicos n̄ros ventilabi-
mus. **Ergo patres nostri indicauerūt no-**
bis opus qd opatus es i diebus eoz: et in
diebus antiq;: q; manus tua gētes disper-
didit: eiecisti p̄p̄os et plātaisti eos. **Ista pte**
rita sūt: de futuro vō qd erit. **In te inimicos**
n̄ros vētilabimus: vēiet tps qñ oēs inimi-
ci xp̄ianoz: sicut palea vētilēt: sic puluis
vētilent⁹: et de terra p̄iciant. **Ergo et pte-**
rita sic sūt nobis narrata: et futura talia p-
nunciata i medio p̄ntiū: q̄re laboramus ni
si i intellectu filijs chore. **In te inimicos no-**
stros vētilabimus. **Et in noie tuo sper-**
nem⁹ insurgētes in nos. **Hoc de fu-**
turo. **Nō enī in arcu meo sperabo.**
Quō nec p̄s in gladio suo. **Et gladi⁹**
me⁹ nō saluū faciet me. **Saluos**
enī fecisti nos ex affligentib⁹ nos.
Et hec figura p̄teriti: de futuro d̄r. **Sed iō**
tāq; p̄teritū dicūt: q; tā certū ē qñ factū sit.
Intēdite q̄re pleraq; p̄p̄be ita dicūt: tāq;
p̄terita sint: cū p̄nūciēt futura nō scā: nā et
de ip̄o d̄no futura passio p̄nunciabāt: et tñ
foderūt inq̄t manus meas et pedes meos:
dinumerauerūt oīa ossa mea: nō dixit fodi-
ent et dinumerabūt. **Ipi vero p̄siderauerūt**
et cōspexerūt me: nō dixit: p̄siderabūt et cō-
spicient. **Biuiserūt sibi vestimēta mea: nō**
dixit diuidēt. **Oīa ista tanq; p̄terita dicūt**
cū futura sint: q; deo et futura tā certa sunt
tāq; p̄terita sint. **Nobis enī ea q p̄terierūt**
certa sūt: q futura icerta sūt. **Nouimus enī**
aliqd accidisse: et nō pōt fieri vt nō accide-
rit qd accidit. **Ba p̄p̄bz cui tā certū sit fu-**
turz: q; tibi p̄ntiū: et q; tibi qd meministi fa-
ctū: nō pōt fieri vt nō sit factū: tā illi q no-
uit futurū: nō pōt fieri vt nō fiat. **Nō de se-**
curitate dicūt tāq; p̄terita: q adhuc futura
sūt. **Hec g sp̄amus.** **Saluos enī fecisti nos**
ex affligentibus nos. **Et eos qui ode-**
rāt nos cōfudisti. **In deo laudabi-**
mur tota die. **Uideate quēadmodū mi-**

Alia lra.
t comu

Alia lra.
t nobis

Alia lra.
t salua
t salua
nos.
t de.

Alia lra.
t odietes

scet etiā vba futuri tps: vt intelligas ⁊ pre-
terita que dicta sunt de futuro esse p̄dicta.
In deo laudabimur tota die. Et in noīe
tuo cōfitebimur in secula. Quid lau-
dabimus: qđ cōfitebimur: Quia ex oībus
affligentibus nos eruiisti nos: qđ regnū per-
petuū dabis nobis: qđ cōplebit in nob: be-
ati qđ habitāt i domo tua dñe: i secula secu-
lorū laudabunt te. **Hec ē futura cum certa**
sint nobis: ⁊ illa p̄terita cū a p̄rib⁹ nostris
audierimus qđ mō: ¶ Huc aut repuli
isti ⁊ cōfundisti nos. Cōfundisti nō in cō-
scia n̄ra: sed in facie hoīm. Erat enī temp⁹
qđ affligerent christiani: cū vtiq; fugerent:
cū vbiq; diceret christian⁹ ē: tāq; ad insulta-
tionē: ⁊ ad opprobriū p̄tineret. Ubi ē g̃
ille de⁹ noster: rex noster: qđ mādāt salutem
Jacob: Ubi ē ille qđ fecit oīa qđ nobis nar-
rauerūt patres nostri: Ubi ē qui factur⁹ est
oīa: qđ nobis reuelauit p̄ sp̄m suū: Nunqđ
mutat⁹ ē: Sed i intellectu filijs chore fiunt
hec. Aliqd enī intelligere debemus quare
nos ista oīa medio tēpe pati voluit. Que
oīa: Nunc aut repulisti ⁊ cōfundisti nos.
Et nō egredieris deus i virtutib⁹
nostris. Procedim⁹ ad inimicos n̄ros:
⁊ tu nobiscū nō p̄cedis. Videmus eos p̄-
ualent illi: ⁊ nos inualidi sum⁹. Ubi ē illa
virt⁹ tua: vbi ē dextera ⁊ potētia tua: Ubi
mare siccātū: vbi egyptij p̄sequētes: flucti-
bus obruti: Ubi amalech resistēs i crucis
ligno supatus: Et nō egredieris de⁹ in vir-
tutibus n̄ris. ¶ **Auertisti aut nos re-**
trosum p̄ inimicis n̄ris. Ut qua-
si illi ante sint: nos retro: illi victores: nos
victi deputemur. **Et qui nos oderūt**
diripiebāt sibi. Quid nisi nos: **De-**
disti nos tanq; oves escarū: ⁊ i na-
tionibus dispersisti nos. A natiōib⁹
manducati sum⁹. His significāt qđ sic passi
sunt: vt in corpus gentiū verterent: plāgit
enī eos ecclia tāq; membra sua deuorata.
¶ **Vendidisti populū tuū sine p̄cio**
Vidim⁹ enī quos dedisti: non videm⁹ q̄s
accepisti. **Et nō fuit multitudo i iu-**
bilationibus eorū. Nunqđ enī qñ fie-
bāt christiani p̄sequētib⁹ inimicis idola-
tris fiebāt cōgregatōes ⁊ iubilatōes deo:
Nūqđ concinebāt hymni de ecclesijs dei
qđ solent in pace cōcini: dulciq; cōuētū fra-
ternitatis dei aurib⁹ p̄sonari: Et non fuit
multitudo in iubilationib⁹ eorū. ¶ **Posui-**
sti nos i opprobriū vicinis n̄ris:
subsanationē ⁊ derisū his qđ in cir-

cuitu nostro sunt. Posuisti nos i si-
litudine i nationib⁹. Quid ē in
silitudinē: Qñ maledicētes hoīes silitudi-
nē: dāt de eo quē detestāt: sic moriariis: sic
punitariis. Quāta tunc dicta sunt talia: sic
crucifigariis: hodieq; nō desūt hostes xp̄i:
Illi ip̄i iudei cōtra quos qñ defendimus
christū dicūt nobis: sic moriariis quō ⁊ ille.
Nō enī illā mortē intulissent: nisi eo modo
mori vehement⁹ exhorruissent: aut qđ my-
sterij haberet: si intelligere potuissent. Le-
cus qñ inungit: collirium in manu medici
nō videt. Nā crux ip̄a ⁊ p̄ ip̄is p̄sequētib⁹
facta ē. Inde sūt postea sanati: ⁊ in eū cre-
diderūt quē ip̄i occiderūt. Posuisti nos i
silitudinē i nationib⁹. **Comotionē ca-**
pitis in populis. Comotionē capitis
ad insultandū: ⁊ locuti sūt labijs ⁊ mouerūt
caput. h̄ dñs: h̄ etiā oībus scīs ei⁹: q̄s per-
sequi: q̄s tenere: q̄s illudere: q̄s tradere q̄s
affligē: q̄s occidē potuerūt. ¶ **Tota die**
verecūdia mea cōtra me ē: ⁊ cōfi-
sio vultus mei operuit me. A vo-
ce exprobrantis ⁊ obloquentis.
Hoc ē a voce insultātū ⁊ crimē mihi obli-
cientiū: qđ colo te: qđ cōfiteor te: ⁊ crimē mi-
hi obliquentiū de illo noīe: vñ mihi oīa cri-
mina delebunt. **A facie inimici ⁊ per-**
sequentis. Et q̄s ē intellectus: Que p̄-
terita sūt dca sūt: n̄ i nobis fiēt qđ futura spe-
rant: nō apparēt preterita. In magna glo-
ria tua educ⁹ ē p̄pls d̄ egypto: liberat⁹ a p̄-
sequētib⁹: duct⁹ p̄ gētes: expulsis gentibus
collocat⁹ in regno. Que futura: Educen-
dus p̄pls de ista egypto seculi duce christo
apparente in gl̄ia sua: ponēdi sancti ad de-
xterā: iniqui ad sinistrā: dānandi iniqui cum
diabolo in eterna pena: accipiendū regnū
a christo cū angelis i sempit̄nū. Hec futu-
ra: illa p̄terita. In medio qđ: Tribulatio-
nes. Quare: Ut appareat anim⁹ colēs de-
um: quātū colat deū: vt videat vtrū grati
colat eū a qđ salutē gratis accepit. Si enī ti-
bi dicat de⁹: quid mihi dedisti vt facerem
te: Certe si factus p̄meruisti me: nō me p̄-
merueras anteq; facerē te. Quid dicturi
sumus ei qui primo gratis nos fecit: qđ bo-
nus ē: nō qđ aliqd meruim⁹: Beinde d̄ ip̄a
repatōe. de scda natiuitate qđ dicturi su-
mus. merita n̄ra fecisse vt nobis illa salus
p̄petua mittēt a dño: Absit. Si merita no-
stra aliqd facerēt: ad dānationē nostrā ve-
niret. Nō venit ille ad inspectionē merito-
rum: s̄ ad remissionē peccatorū. Non fuisti

Alia lra.
† gentibus.

Alia lra.
† faciei mee.
† cooperuit.

et factus es: quod deo dedisti: Quid ab eo non accepisti gratis: **M**alus fuisti et liberatus es: quod deo dedisti: **A**derito et gratia noietur: quia gratis datur. **E**xigit ergo a te: ut et tu gratiam eius colas: non quia datur temporalia: sed quia prestat eterna. **S**ed ipsa eterna vide ne aliter cogites: et cogitando eterna carnaliter: nihilominus deus gratiam non colas. **Q**uid enim: Si ideo colis deum: quia datur tibi fundum: non est cultus es: quia tollit tibi fundum: **S**ed forte tu dicis id est colas: quia dabit mihi villas: non tamen temporalium. **N**ihilominus adhuc corruptam mentem geris: **A**more enim casto non colis: adhuc mercedem expectas. **E**a enim vis habere in futuro seculo: que habet necesse est relinquas. **M**utare vis voluptatem carnalem non amputare. **N**on laudat in illo ieiunium: quod ad luxuriosam cenam fuerit venter suus. **I**nuitat enim aliqui homines ad cenam magnam: et cum ad eam voluit auide: venire ieiunant. **N**am quod habet ieiunium continentie et non potius luxurie deputandum est: **N**oli ergo talia sperare tibi danda a deo: quia hic iubet te continere. **H**ec enim sperabant iudei: id est turbabant in illa questione. **N**am et ipsi resurrectionem sperabant: sed ad tales voluptates corporis se sperabant resurrectionis: quales habet amant viuentes. **I**dem cum eis proponeret questio a saduceis: qui non credunt resurrectionem: de illa muliere que nupsit septem fratribus subimet succedentibus: cuius eorum in resurrectione erit vxor: deficiebant et respondere non poterant. **A**t vero domino quoniam est proposita: quia nobis resurrectio talis promittitur: non que repetantur hominibus voluptates: sed que eterna de ipso deo gaudia comparent: respondit dominus et ait: **E**ratitis: nescientes scripturas: neque virtutem dei. **I**n resurrectione enim neque nubent: neque vxores ducunt. **N**on enim incipiet mori: id est non ibi quies successor: ubi non erit decessor. **E**t quod erit: **S**ed erunt inquit equales angelis dei. **N**isi forte putas quod angeli epulis quotidianis et vino que te iebrias gaudeant: aut hoc forte arbitraris quod angeli vxores habeant. **N**ihil eorum est apud angelos. **U**bi gaudet angelus: nisi ubi dominus ait: nescitis quia angeli eorum spiritus videtur faciem patris: **S**i ergo ad faciem patris gaudet angelus ad tale gaudium te prepara aut si iue nif melius quam videtur faciem dei: illuc te prepara. **E**le tali amori tuo: si vel suspicari aliquid pulchrius quam est ille a quo est omne pulchrum: quod te teneat ne illud cogitare merearis. **B**is in carne erat: et apparebat hominibus. **Q**ualis apparebat iam dixi: homo hominibus. **Q**uid magnus apparebat: **C**aro carni. **Q**uid magnus apparebat: et quod dictum est: vidimus eum et non habebat speciem neque

decorum: **Q**uis non habebat speciem neque decorum: **B**eatus qui ite dicit. **S**peciosus forma pre filiis hominum. **U**t homo non habebat speciem neque decorum: sed speciosus forma ex eo quod est pre filiis hominum. **I**dem formam illam de forma carnis ostendens oculis intuentibus: quod ait: **Q**ui diligit me mandata mea custodit: et qui diligit me diligit a patre meo: et ego diligam eum: et ostendam illi meipsum. **Q**ue videbant: ostensurus se illis promittebat. **S**ed quod est hoc: **Q**uasi diceret. **E**videtis formam serui: occulta est forma dei. **P**er hanc vobis blandior: illam vobis seruo. **H**ac vos paruulos nutrio: illa grandes pascio. **E**rgo ut hec fides nostra que purgamur ad inuisibilia preparet: hoc est quod in intellectu filijs chore facta sunt ista omnia: ut detraberet sanctis ea que habebant: detraberetur et ipsa vita temporalis: ut non propter habere ipsa temporalia coleretur illud eternum: sed amore illius casto toleraretur hec omnia que pro tempore paterentur. **B**e neque quia intellexerunt hoc filij chore: quod dicunt. **H**ec omnia venerunt super nos: et obliui non sumus te. **Q**uid est et obliui non sumus te. **E**t inique non egimus in testamento tuo. **E**t non recessit retro cor nostrum: et declinasti semitas nostras de via tua. **E**cce est intellectus: quia non recessit retro cor nostrum: quia obliui non sumus te: quia inique non egimus in testamento tuo: positi in magnis tribulationibus et persecutionibus gentium: declinasti semitas nostras de via tua. **S**emite enim nostre erant in voluptatibus seculi. **S**emite enim nostre erant in prosperitatibus temporalium reipublice. **T**ulisti semitas nostras de via tua: et ostidisti nobis quod arcta et angusta via est que ducit ad vitam. **E**t declinasti semitas nostras de via tua. **Q**uid est declinasti semitas nostras de via tua: **T**anquam diceret nobis **I**n tribulatione positi estis: multa patimini: multa que amabatis in hoc seculo amistis: sed non vos dimisi in via quam angustam vos doceo. **L**atas semitas querebat. **Q**uid vobis dico: **H**ac itur ad vitam sepius nam. **Q**ua vultis ambulare: ad mortem pergitis. **Q**uia lata et spaciola via est que ducit ad interitum: et multi sunt qui ambulant per eam. **Q**uia arcta et angusta via est que ducit ad vitam: et pauci sunt qui ambulant per illam. **Q**ui sunt pauci: **Q**ui tolerat tribulationes: qui tolerat temptationes: qui in istis omnibus molestiis non deficiunt: qui non ad horam gaudent ad vobis: et in tempore tribulationis tanquam orto sole arescunt: sed habent radicem charitatis: sicut audiimus: quod modo lectum est in euangelio. **R**adicem inquam charitatis habet: ut cum sol exortus fuerit: non te vreat sed nutriat. **H**ec omnia venerunt super

Alia
t nec.

nos: et oblitus non sumus te: et iniquus non egimus in
testamento tuo: et non recessit retro cor nostrum.
Sed quia hec omnia inter tribulationes facimus: iam
in angusta via ambulantes: declinasti semi-
tas nostras de via tua.

Alia lra.
afflictionis.
Alia lra.
cooperuit.

Quoniam humiliasti nos de loco infirmitatis. Ergo exaltabis nos in loco fortitudinis. Et operuit nos umbra mortis. Nec enim mortalitas umbra mortis est. Vera mors est donatio cum diabolo. Si oblitus sumus nomen dei nostri. Iste est intellectus filiorum chore. Et si expandimus manus nostras ad deum alienum. None deus requirit ista. Ipse enim nouit occulta cordis.

Alia lra.
abcondita.

Nouit et requirit. Si nouit occulta cordis: quid ibi facit? None deus requirit ista? Nouit in se: requirit propter nos. Beinde ideo requirit deus aliquis: et dicit sibi innotescere: quod facit tibi innotescere. Opus suum tibi dicit non cognitionem suam. Vicimus plerumque letus dies quando serenus est. Aliquid ipse dies gaudet: Sed gaudere dicimus: quia gaudentes nos facit. Et dicamus triste celum. Non enim ullus talis sensus in nubibus: sed quia homines homines videntes celi faciem contristant. Triste dicitur: eo quod tristis facit. Sic et deus cognoscere dicitur: quando cognoscere facit. Deus dicit ad Abrahā. Nunc cognoui quia times deum. An non cognouerat? Sed ipse Abrahā se non cognouit: quia in ipsa temptatione: ipse sibi innotuit. Plerumque enim homo putat se posse quod non potest. aut putat se non posse quod potest. Accedit ad illud interrogatio ex diuina dispensatione: et per interrogationem notum fit sibi: et dicit deus cognouisse quod illi fecit nosse. Aliquid Petrus nouerat se: quando dixit medico: Tecum sum usque ad mortem. Medicus nouerat vena inspecta quod ageret in egroto: egroto non nouerat. Venit accessio temptationis: probauit medicus sententiam suam: perdidit eger presumptionem suam. Sic ergo nouit deus et requirit. Nouit quod ipse requirit propter te: ut tu inuenias te: et gratias agas ei qui fecit te. None deus requirit ista? Ipse enim nouit occulta cordis. Quid est nouit occulta? Que occulta?

Alia lra.
estimati.
licet.

Quoniam propter te mortificamur tota die deputati sumus velut oues occisionis. Potes enim videre mortificari hominem: quare mortificat nescis? Beatus nouit: res in occulto est. Sed dicit mihi aliquis. Ecce pro nomine christi detinetur: nomen christi confitetur. Quare? Non et heretici nomen christi confitentur: sed non tamen propter ipsum moriuntur. Proorsus in ipsa ecclesia dicam catholica: putatis defuisse aut deesse posse: qui causa humane glorie paterentur? Si

non essent homines homines si diceret apostolus: Si tradidero corpus meum ut ardeam: charitatem autem non habeam: nihil mihi prodest. Sciebat ergo esse posse quosdam: qui si iactatione facerent: non dilectione. Iam obscurus est: Deus hoc solus videt: nos non possumus. Ipse solus potest iudicare qui nouit occulta cordis. Quoniam propter te mortificamur tota die: deputati sumus velut oues occisionis. Iam dixi: hinc etiam apostolus Paulum testimonium posuisse ad exhortandos martyres: ne deficerent in tribulationibus pro nomine christi susceptis. **Exurge quare obdormis domine. Qui dicit et quis dicit? Nonne magis videtur ille dormire et balare: ululare: qui talia loquitur. Exurge quare dormis domine. Respondet tibi. Noui quid dicam: scio quia non dormit qui custodit israel: sed tamen martyres clamant. Exurge quare obdormis domine. O domine Iesu occisus es: dormisti in passione: iam nobis resurrexisti: Nouimus enim: quia nobis resurrexisti. Quare resurrexisti? Senties que nos persequuntur mortuum te putant: resurrexisse non credunt. Exurge ergo et illis: quare dormis non nobis: sed illis? Si enim iam te illi crederent resurrexisse: nunquid eos qui in te credunt persequi poterant? Sed quare persequuntur? Occiderunt nescio quos qui crediderunt in te: nescio quem male mortuum. Adhuc eis dormis: exurge ut intelligant: quia resurrexisti et quiescant. Benignus factus es dum moriuntur martyres: et ista dicunt et dormiunt: et excitant christum vere mortuum dormitionibus eorum. Surrexit christus: quodammodo in gentibus: id est creditus est resurrexisse: ita paulatim: et ipsi credendo peruersi ad christum fecerunt numerum magnus quem timerent persecutores: et cessauerunt persecutiones. Unde? Quia resurrexit christus in gentibus: qui illi an non credentibus dormiebat. **Exurge et ne repellas usque in finem: quare faciem tuam auertis. Quasi non afflis: quasi oblitus sis nostri. Oblivisceris inopia nostra: et tribulationes nostras: quoniam humiliata est in puluere anima nostra. Elbi humiliata est. In puluere: id est puluis non subsequetur. Illi nos persequuntur: de quibus dixisti: Non sic impij non sic: sed tanquam puluis quem proicit ventus a facie terre. Humiliata est in puluere anima nostra. Adhesit in terram veter noster. Panem numme humiliationis mihi videtur expressisse: quia quisquis quando se prosternit beret in terra ventus eius. Quisquis enim ita humiliatus****

Alia lra.
non habet.

Alia lra.
inopia nra et
tribulationis
nostre.

Alia lra.
conclutinat?

ut genua figat: adhuc h3 q̄ humiliat: **Quis-**
q̄s aut sic humiliat ut hereat in terra venf
eius: vltra q̄ humiliat nō h3. Si enī iam vl
tra voluerit: iā n̄ erit humiliare s̄ obnuere.
Hoc ḡ forsitan dixerint nimis humiliati su-
mus in h̄ puluere: vltra quo humiliemur:
nō habemus. **Iā** si puenit vsq̄ ad sūmū
humiliatio: veniat et miseratio. **An** forte fr̄s
eos plāgit ecclia voce ista: q̄bus illi q̄ pse-
bant psuaserūt impietate: vt illi q̄ p̄durarūt
h̄ dicāt: humiliata ē puluere aīa nostra: id ē
inf̄ manus pulueris huius: inf̄ manus ipi-
orū et psequeūtiū humiliata est in puluere aīa
nostra: ad h̄ vt te inuocaremus: et dares
auxiliū de tribulatiōe. **Venit** aut noster he-
sit in fra: id est cōsensit impietati pulueris
huius venf noster: h̄ est enī dictū hesit. **Si**
enī cū diligis et ardes charitate: recte dicis
deo. **Adhesit** aīa mea p̄ te: et mihi adhere-
re deo bonū ē: tūc at̄ adhesit deo: q̄n̄ p̄sentis
deo. **Nō** sine cā deū ē de v̄tre isto q̄ adhe-
sit i fra: nisi q̄ illi significat q̄ p̄secutionē n̄
tolerātes p̄senserūt iniquis. **Sic** enī heserūt
in terra. **Sz** q̄re dicti sūt venf: nisi q̄ carna-
les sunt. **Ut** os ecclie in sanctis sit: i spūali
bus sit: venf ecclie i carnalibus sit. **Iraq̄**
os ecclie eminet: v̄ter absconditus ē tanq̄
mollior et infirmior. **Hoc** significat q̄dā lo-
co scriptura: vbi q̄dam dicit se accepisse li-
brum: et liber ipse dulcis erat inquit in ore
meo: et amarus in ventre meo. **Quid** est
hoc: nisi quia p̄cepta sūma que accipiunt
spūales n̄ accipiūt carnales: de q̄bus gau-
dēt spūales: tristatur carnales. **Liber** iste
fr̄s quid h3: **Uēde** oīa q̄ habes et da pau-
peribus: q̄s dulcis ē i ore ecclie: ab oībus
spūalib⁹ sc̄m̄ ē. **At** vero carnali cuiq̄q̄ di-
xeris fac h̄: facili⁹ a te tristis recedit: sic ille
diues a dño: cui dictū est: **Uēde** oīa q̄ ha-
bes et da paupib⁹: q̄s facit q̄d dictū est: vñ
nisi q̄ liber ille dulcē ē in ore: et i v̄tre ama-
rus. **Bedisti** nescio q̄d auri et argēti: v̄tuz
ē ad hūc articulū: vt nisi p̄das: forte aliq̄d
p̄ctm̄ cōmittas: iuriā forte ingeras ecclie:
blasphemare cogaris. **Positus** itaq̄ i an-
gustijs: aut dāno pecunie: aut dāno iusti-
cie: dicis tibi: p̄de potius pecuniā: ne p̄das
iusticiā. **Tu** aut cui nō dulcis est in ore iu-
sticia: s̄ adhuc in illis mēbris infirmus ē: q̄
les in v̄tre deputat ecclia: cōtristatus eli-
gis aliq̄n̄ amittere aliq̄d de iusticia: q̄s vel
numū de pecunia: et pcutis te dāno graui-
ore: implens sacculū tuū: et exinaniēs cor
tuū. **Fortassis** ḡ de illis dixerit. **Hesit** i fra
v̄ter noster. **Exurge** dñe adiuua

nos. **Et** vere carissimi exurrexit et audiuit.
Amiq̄ cū exurgeret: id ē cū resurgeret et
gentibus innotesceret: cessantib⁹ p̄secutio-
nibus etiā illi qui heserāt in terra: eruti sūt
de terra: et agentes penitentiā: redditi sunt
corpi christi q̄uis infirmi: q̄uis impfecti:
vt cōpleret in eis. **Inspectū** meū viderūt
oculi tui: et in libro tuo oēs scribebūt. **Exur-**
ge dñe adiuua nos. **Et redime nos p-**
pter nomē tuū. **Hoc** ē gratis p̄pter nō
mē tuū: nō p̄pter meritū meū: q̄ tu digna-
tus es facere: nō q̄ ego dign⁹ sū cui facias:
Nā et hoc ipm̄ q̄d nō sum⁹ oblitū te: et nō re-
cessit retro cor nostrū: q̄d nō expandimus
manus nostras ad deū alienū: nisi te adiu-
uante vnde possemus: nisi te int⁹ alloquē-
te: et exhortante: nō deserēte vñ valerem⁹.
Ergo siue patiētes in tribulationibus: siue
gaudētes in p̄speritatib⁹: redime nos: nō
p̄pter meritū nostrū: s̄ p̄pter nomē tuum.
Explicit Tractatus de ps. XLIII **In-**
cipit Tractatus de ps. XLIII.

Prefatio.

Hunc psalmū: sicut vobiscū cum
exultatione cātāuimus: ita nobi-
scū cū attentione cōsideretis: pe-
to. **Cātā** enī de sanctis nuptijs: de spōso
et sponsa: de rege et plebe: de saluatore et de
his qui saluādi sūt. **Qui** cū veste nuptiali
venit ad nuptias: gl̄iaz q̄rēs spōsi nō suā:
nō solū libent̄ audit q̄d solet eē etiā hoīuz
spectacula q̄rentiū: nō facta exhibentiū: s̄
etiā mādāt cordi: q̄d nō ibi vacet: s̄ germi-
net: erūpat: crescat: perficiatur: assumat.
Oportet enī nos esse quib⁹ h̄ cantet filios
choze: q̄d h3 titulus psalmi. **Erāt** enī isti q̄
dā hoīes: verūtū oīs inscriptio l̄rarū diui-
naz aliq̄d innuit intelligentib⁹: et nō tantū
auditorē: v̄ez etiā cognitorē desiderat. **In-**
terrogamus ergo vim hebraici verbi quid
sit choze: et sicut se interpretatiōes h̄nt oīum
verborū in scriptura positorū: renūciat no-
bis filios choze interpretari filios calui. **Qd̄**
nomē nō ad irrisiōnē accipiatis: ne inu enī
amur in sensu puerili: q̄les pueros legimus
in libro regnoz: insultātes heliseo scō pro-
phete: et clamātes post ipm̄. **Ascēde** calue:
ascēde calue. **Tales** enī pueros stulte gar-
rulos: et in suā p̄niciē maledicētes: exeun-
tes de silua bestie comederūt. **Hoc** scriptū
est: et vbi sit scriptum commemorauimus.
Qui meminerunt recognoscant: qui non
meminerunt legant: qui non legerunt cre-
dant. **Qd̄** ergo illud factum figurauit in
futurum: non nos debet apprehendere.